

Indholdsplan for Ryslinge Efterskole

Introduktion til indholdsplanen	3
Skolens formål	3
Skolens værdigrundlag	3
Sæt mennesket først!	3
Tag ansvar!	3
Brug traditionen!	4
Skolens samvirke med Ryslinge Højskole	4
Skolens elevgrundlag	4
Elevoptagelse	4
Hovedsigtet	5
Omgangsform	5
Struktur	6
Indhold	7
Skolens ledelse- og lærerteam med initialer	7
Ledelse	7
Efterskolelærere	7
Efterskolelivet	8
Kontaktgrupper	8
Kontaktlærerfunktionen	8
Boforhold	8
Praktisk arbejde	9
Stilletime	9
Fællesmøde	9
Syng	10
Fællesaktiviteter	10
Weekendaktiviteter	10
Dagsrytme	10
Formiddagssamling	11
Uddannelsesvejledning	11
Uddannelsesplaner og vejledning, temaforløb	11
Vejledningssamtaler	12
Uddannelsesplaner	12

Brobygning	12
Skolens fag	12
De boglige fag	12
Dansk	13
Matematik	14
Engelsk	15
Fysik/kemi - tilvalgsfag	16
Projektlederuddannelse	17
Tysk/Fransk (tilvalgsfag)	18
Idræt	19
Cambridge engelsk	19
Erasmus Projekt	20
Inklusionstilbud	20
Liniefag	23
Medielinjen	23
Teaterlinjen	24
Adventurelinjen	25
Musiklinjen	25
Kunstlinjen	26
Sciencelinjen	27
Valgfag	28
Fredagsafslutning med sang	28
Fælles morgenrute hver morgen	29
Anderledes uger	29
Projektuger (Se projektlederuddannelse)	29
Rejser	29
Vinterfjeld Tur for hele elevholdet	29
Rejser på det internationale team	29
Dannelsesrejse	30
FP10 og R10-svendepøver	30
Perioden fra uge 11 til uge 24	30
R10/Svendepøver	30
FP10 - prøveperioder	33
Intro- og outrouge	35
Ryslinge Festival	36
Sundhedsprofilen	39
Mad og dannelse	39
Rusmidler og alkohol	40

Introduktion til indholdsplanen

Skolens formål

Skolens formål er inden for rammerne af **Lov om efterskoler og frie fagskoler** at drive efterskole på det Grundtvig-koldske idegrundlag.

Efterskolen skal styrke elevernes fortsatte dannelse og uddannelse, så de kan indgå i det demokratiske samfund på kvalificeret vis. Efterskolens dagligdag bygger på dialog, demokrati, ansvar og fællesskab, og såvel undervisningen som andet samvær skal tilrettelægges ud fra disse kriterier. Efterskolen skal være stedet for skabelse og personlig vækst.

Skolens værdigrundlag

Ryslinge Efterskole bygger på traditioner fra Grundtvig og Kold. Det betyder, at skolen gennem det levende ord og reflekteret læring skal udvikle elever og medarbejdere til åbne, ansvarlige og aktive medborgere i det globale samfund.

Vores tre kerneværdier er: Sæt mennesket først, tag ansvar og brug traditionen.

Sæt mennesket først!

Vi byder det enkelte menneske velkommen, alene fordi det er menneske og derfor besidder en værdi i sig selv. Vi tror på, at elevernes udvikling fremmes ved, at vi i mødet respekterer og udfordrer den enkelte, således at mangfoldige fællesskaber kan etableres gennem hjemlighed, frisind og tillidsfuld involvering. Vi ønsker at fremme det enkelte individs evne til at udtrykke sig og fortælle sit liv og finde egne uudnyttede ressourcer gennem tilegnelsen af andres fortællinger.

Tag ansvar!

Vi anser individuel og samfundsmæssig ansvarlighed som grundlag for både de personlige og de fælles forandrings- og udviklingsprocesser, der er målet med skolens virke.

- Individuelt fordi skolens opgave er at danne eleverne til at være aktive medborgere, som tager selvstændigt og kollektivt ansvar for både eget liv og fællesskabets fremtid.
- Samfundsmæssigt fordi skolens virke må være kritisk i forhold til resten af verden, hvorfor et aktivt og udadvendt medborgerskab forventes af såvel organisation som ansatte.

Brug traditionen!

Vi er som skole en del af vores egen, lokalsamfundets og landets historie og opfatter skolens, byens og skoleformens tradition som et levende væld af inspiration for fremtidens skolebygning og identitetsdannelse. Vi bruger traditionen konstruktivt som en grundlæggende inspirations-, forståelses- og handlingsramme for at handle i nutiden og dermed forme fremtiden.

Skolens samvirke med Ryslinge Højskole

Ryslinge Høj- og Efterskole har til huse på samme matrikel, men fungerer som to særskilte skolemiljøer. Undervisningslokalerne, elevværelserne og opholdsstuerne (de såkaldte køkkener) ligger adskilt. Foredragssalen, spisesalen og faglokalerne benyttes af begge skoleformer, men kun sjældent samtidig. Efterskolens og højskolens elever møder hinanden i det uformelle rum og i tilrettelagt undervisning i valgfag.

Begge skoleafdelinger har egen ledelse og skolens forstander er øverste leder for begge afdelinger.

Skolens elevgrundlag

Ryslinge Efterskole har plads til 150 elever mellem 16 og 18 år. Der forsøges at opretholdes en ligelig kønsfordeling. Der optages elever til seks 10. klasser á 20 -28 elever.

Elevoptagelse

Eleverne kan optages frit på Ryslinge Efterskole. De fleste vælger Ryslinge Efterskole efter et besøg og rundvisning på skolen. På mødet fortælleres, hvilken skole vi er og hvilke tilbud vi giver for, at eleven kan vælge skolen til.

Rundvisningen foretages typisk af elever og her er der mulighed for at høre om skolens undervisning og hverdag anskuet med elevernes blik.

Den fælles information er oplysning om skolens historie, struktur, regler, rammer og aktuelle skoletilbud såsom boglige fag, linjefag og valgfag, samt fritid og samvær/fællesskab.

I foråret inden skolestart er der fællesmøde, kaldet "Kommende elevers dag" for alle nye elever med deres forældre. Her får de endnu et indblik i skolens liv og møder de elever, de skal være på linje med og de lærere, som er på skolen.

Formålet med denne optagelsesprocedure er, så vidt muligt at sikre, at eleven og dennes forældre har gjort sig klart, hvad et ophold på Ryslinge Efterskole indebærer.

For skolen er det vigtigt at opleve, at eleven selv ønsker et efterskoleophold og har gjort sig overvejelser om, hvorfor det netop skal være Ryslinge Efterskole.

Hovedsigtet

Fælles med samtlige landets efterskoler, højskoler og frie kostskoler, er hovedsigtet for et ophold på Ryslinge Efterskole - **Livsoplysning - Folkelig Oplysning og Demokratisk Dannelse**. Det betyder, at vores værdier og praksis skal pege ind i dette sigte.

Der findes ingen facit på et efterskoleophold på Ryslinge Efterskole, hvilket betyder at den første og største forudsætning for at gå til praksis, er **åndsfriheden**. Oplysningen har med andre ord ikke et sigte, som kan måles og vejes i forhold til hovedsigtet. Det betyder ikke, at hovedsigtet er fraværende i eksempelvis prøvofagene, men det vil, kan og skal ikke være muligt at teste nogen som helst i hovedsigtet. Hovedsigtet på Ryslinge Efterskole er i høj grad til stede i den omgangsformen, strukturen og indholdet, som praktiseres.

Omgangsform

På Ryslinge Efterskole er vi inspireret af Grundtvig og Kolds tanker om skole og oplysning. Her er det vigtigste, den tilgang som lærerne og personalet har til praksis og mødet med eleverne. Vi har valgt at lade dette afspejle sig i skolens lønpolitik og lyder således:

Afspejling af skolens værdier

At være efterskolelærer er et alsidigt job, ikke mindst på Ryslinge Efterskole, hvor idéudvikling, handling og kreativitet, er i højsæde. Det kendetegner Ryslinge Efterskole, at eleverne bliver set og hørt; at efterskolelæreren har blik for den enkelte elev, men også for det store fællesskab. Det forventes af hele personalet på Ryslinge Efterskole, at der arbejdes med en høj grad af involvering i eleverne, at der tilstræbes en ligeværdig omgangsform, som

er med til at skabe den tillid mellem voksne og elever, som er så afgørende for at efterskoleopholdet lykkes for den enkelte elev og dermed for hele holdet.

Ryslinge Efterskole arbejder ud fra tre kerneværdier:

- o Sæt mennesket først*
- o Tag ansvar*
- o Brug traditionen*

For den sidste del - brug traditionen, forventes det, at man som efterskolelærer er bevidst om Kristen Kolds tanker om en fri skole. Det er den tradition, hvor den enkelte lærer sætter sin personlighed i spil, som bringer undervisningen og samværet ind i en livsoplysende sammenhæng.

Personalets opgave er altså, at bringe egen personlighed i spil og tilstræbe et ligeværdigt forhold med og blandt eleverne. Grundtvig formulerede **Den Levende Vekselvirkning**, som skal forstås på den måde, at læreren går til undervisning og praksis med det for øje, at få lige så stor udbytte af undervisningen eller samværet som eleven. Det stiller krav til de empatiske evner og ikke mindst at kunne lytte og reflektere. Det siger sig selv, at hvis ligeværdigheden ikke er til stede, så er der ej heller nogen levende vekselvirkning. Derfor er omgangsformen det vigtigste i forhold til at nå hovedsigtet.

Struktur

På Ryslinge efterskole arbejder vi ud fra en årsplan, hvor de enkelte uger er planlagt. Ugerne udmønter sig i en dagsrytme, som afspejler at eleverne bor på efterskolen. Det er netop det særlige. Vi tilstræber, at eleverne får gode vaner i forhold til at stå op og gå til dagen med et åbent sind i en veludhvilet krop. At kunne holde sig selv oppe med hygiejne og passe sit værelse, samt indgå i skolens praktiske gøremål, som køkken og rengøringsarbejde, er vigtige og almene forhold, som er indarbejdet i hverdagens struktur. Her oplever eleverne forskelligheder i tilgang til at løse opgaverne. At bo på en skole er i sig selv både livs- og folkeoplysende og demokratisk dannende og fordrer, efter vores opfattelse, en tydelig struktur. Selvom vi i vores planer og indhold har indarbejdet ugentlige fællesmøder og på den måde et fastlagt struktur for medindflydelse, hvor alle kan komme til orde, kan vi ikke pudse glorien i forhold til at leve op til den demokratisk dannende del af hovedsigtet; Strukturen fordrer evnen til at kunne møde til tiden, indgå i praktiske forhold, at tilsidesætte egne behov. Den enkelte kan ikke gøre lige præcis, hvad den enkelte vil. Den enkelte skal derimod afgive den yderste skal af den personlige frihed for at kunne medvirke til et stærkt fællesskab, hvor der er plads til alle.

Det demokratisk dannende peger tilbage i omgangsformen, kædet sammen med struktur og indhold. Alle dele er vigtige.

Indhold

I nærværende indholdsplan, kan man læse mere specifikt om indholdet i de enkelte fag og aktiviteter. Ved bevidstheden om omgangsform og struktur, er der sådan set ikke grænser for, hvad indholdet kan være i forhold til at leve op til hovedsigtet. Igen - der kan ikke testes eller eksamineres i hovedsigtet, men vi vil gerne, at når efterskoleeleverne forlader skolen, så er det som frie unge mennesker med mod og appetit på livet, med alt hvad dette indebærer og alt, hvad der måtte komme.

Skolens ledelse- og lærerteam med initialer

Ledelse

Forstander	HL	Helge Andersen Lund
Viceforstander	SV	Sune Vesterlund Larsen
Efterskoleleder	RD	Rikke Duve

Efterskolelærere

BS	Bea Kaae Smit
BR	Birgitte Rasmussen
CT	Christian Skjold Tvedskov
DR	Didde Raahede Børsting
HM	Helene Mondrup
HB	Henriette Búk Nielsen
IV	Ida Volder
JP	Jens Poulsen
JN	Jesper Nielsen
MY	Kristina Yde
LH	Line Toft Larsen Haar
MA	Maria Christina Arildsen
ML	Marianne Larsen
MR	Matilde Radoor Ahnfeldt-Mollerup
MB	Mikkel Bruun Svendsen
MK	Morten Knudsen
RW	René Kongsgaard Wilkens

RS Robert Satchwell
SH Signe Fabricius Hansen

Efterskolelivet

Kontaktgrupper

På Ryslinge Efterskole er elevgruppen delt op i kontaktgrupper med 8 - 12 elever i hver gruppe. Hver kontaktgruppe er tilknyttet en kontaktlærer. En gang om ugen afholdes der et formelt kontaktgruppemøde; derudover afholdes der uformelle møder efter behov.

Kontaktgrupperne er et bærende element i elevernes hverdag. Foruden den familiære faktor her kontaktgruppen desuden en række praktiske opgaver i forbindelse med rengøring og planlægning af fællesaktiviteter for de øvrige elever.

Kontaktlærefunktionen

Kontaktlærerens vigtigste opgave er at være elevens primære voksne. Den daglige kontakt mellem kontaktlærer og kontakteleverne foregår bl.a. ved måltiderne, i pauserne eller ved aktiviteter, hvor læreren med jævne mellemrum er aftenlærer.

Kontaktlæreren har den daglige kontakt til hjemmet. Det gælder især i forhold til det sociale og trivselsmæssige. Ved faglige problemer henvises til relevante faglærere. Ved gentagne uregelmæssigheder kontakter ledelsen forældrene.

Ud over den daglige mere uformelle kontakt er der planlagt to individuelle samtaler. Den personlige nærkontakt kan være medvirkende til at udfordringer kan tages i opløbet.

Kontaktlæreren fører de formaliserede skole-hjem-samtaler og skriver den skriftlige udtalelse til eleverne ved skoleårets slutning.

(BS, CT, HM, HB, IV, JP, JN, LH, MA, ML, MB, MK, RW, RS, SH)

Boforhold

Flertallet af efterskoleeleverne bor i Sønderhus i dobbeltværelser med eget toilet og bad. Huset har fire afdelinger med et tilhørende køkken og stor opholdstue. Derudover er der to

mindre boafsnit; Monrad og Damgaarden, hvor størrelsen på værelserne og antallet af elever varierer.

I Sønderhusets kælder findes forskellige rum til fritidsaktiviteter (fitness og biograf) og vaskekælderen.

Over for Sønderhuset ligger 3 lærerboliger.

Praktisk arbejde

Alle efterskoleeleverne tager del i det daglige praktiske arbejde omkring rengøring og madlavning. Eleverne holder deres egne værelser rene. Udover den daglige oprydning er der afsat en ugentlig time til værelsesrengøring, hvor eleverne bliver vejledt af lærere. Formålet er, at give eleverne færdigheder inden for området og at lære dem betydningen af god hygiejne. To gange årligt bliver hele skolen gjort hovedrent under ledelse af lærere og skolens praktiske personale.

Flere gange i løbet af skoleåret bruger eleverne en uge på at være praktisk medhjælper for køkkenpersonalet og hos pedellerne. Når eleverne har praktisk arbejde kan de naturligvis ikke samtidig deltage i undervisning, men eleverne er forpligtet til at følge med i klassens arbejde og lave lektier.

Stillette

Stilletteimen varer fra kl. 18.00 til 19.15, mandag - tirsdag og torsdag - fredag. Onsdag ligger stilletteimen i slutningen af dagen fra kl. 21.00 til 22.30. Der er stilletteime på alle normale skoledage året rundt.

Formålet med stilletteimen på Ryslinge Efterskole er, at give alle elever den fornødne arbejdsro og hjælp til at studere. Eleverne kan læse lektier på deres værelser eller i Spisehuset, hvor de kan få lektiehjælp af en lærer.

I stilletteimen skal der være ro på alle afdelinger samt på fællesarealerne.
(De pågældende aften lærere)

Fællesmøde

En gang om ugen afholdes der fællesmøde for alle lærere, elever og forstanderen. Mødet ledes af et fællesmødeudvalg bestående af 4-5 elever. Der vælges nyt fællesmødeudvalg tre gange på et år.

Fællesmødet er det forum, hvor der kan gives informationer og hvor eksisterende forhold eller nye tiltag kan drøftes af elever og lærere. Her får eleverne mulighed for at foreslå ændringer eller komme med forslag til alt fra fritidsaktiviteter til ændring af de daglige rutiner. Forsamlingen har ingen beslutningstagende myndighed. Beslutningerne bliver taget af lærerrådet og i sidste instans af skolens ledelse.

Vi vil gerne uddanne vores efterskoleelever til at tage ansvar, byde ind og være med til at påvirke den hverdag og de sammenhænge de indgår i, sammenholdt med det faktum, at vi i Danmark lever i et folkestyre - demokratisk dannelse i praksis.

Syng

Hver onsdag er der Syng i en lektion efter frokost.

Syng foregår i foredragssalen og formålet er, at eleverne oplever glæden ved at give sig hen i fællessangen. Her opleves fællesskabet i praksis, hvor der synges om alt fra det store til det mindste i menneskelivet. Som bringer historiske forhold til forståelse i den altid nærværende nutid. Der synges fra Højskolesangbogen, med andre sangvalg kan også komme på tale.

(HB, SV, HL)

Fællesaktiviteter

Weekendaktiviteter

Weekenderne er almindeligvis tilrettelagt på en sådan måde, at eleverne får lyst til at blive på skolen i weekenden. Aktiviteterne i weekenderne bliver på skift tilrettelagt af kontaktgrupperne og weekend lærerne.

Der ligger 4 forlængede hjemrejse-weekender i løbet af skoleåret, hvor eleverne har mulighed for eksempelvis tandlægebesøg. Ligeledes er der 3 hele obligatoriske blive-weekender i løbet af skoleåret. Den første weekend i skoleåret er en bliveweekend.

Dagsrytme

Kl. 06.45	Køkkenholdet møder i køkkenet.
Kl. 07.00-07.20	Morgenmotion.
Kl. 07.20-07.45	Morgenmad.
Kl. 08.00- 9.30	Undervisning.
Kl. 09.30-10.00	Formiddagssamling.
Kl. 10.00-10.30	Pause.
Kl. 10.30-12.00	Undervisning.
Kl. 12.00-12.45	Frokost

Kl. 14.00-15.30	Undervisning.
Kl. 15.30-15.45	Pause.
Kl. 15.45-17.15	Undervisning.
Kl. 17.30-18.00	Aftensmad.
Kl. 18.00-19.15	Stilletime.
Kl. 19.15	Aftentid, forskellige aktiviteter.
Kl. 20.30	Aftenforfriskning.
Kl. 21.45	Eget hus/gang.
Kl. 22.00	På eget værelse.
Kl. 22.30	Godnat. Aftenlæreren siger godnat og elektronik slukkes.

Formiddagssamling

Alle eleverne deltager hver dag til formiddagssamling. Formiddagssamling består af en fortælling, 2-3 sange og der er mulighed for at give beskeder.

Der bliver fortalt historier af mange forskellige slags (aktuelle begivenheder, personlige oplevelser, etiske dilemmaer). Der kan også tages afsæt i aktuelle politiske begivenheder eller mærkedage. Endelig kan der også spilles et stykke musik eller vises en kort film, ligesom elever kan byde ind, hvis de vil stå for morgensamlingen.

(BS, BR, CT, HM, HB, IV, JP, JN, MY, LH, MA, MB, MK, MR, RW, RS, SH, SV, RD, HL)

Uddannelsesvejledning

Vejledningen skal medvirke til, at eleven opnår erkendelse af egne forventninger og forudsætninger og bliver i stand til at udarbejde en personlig uddannelsesplan.

Gennem vejledningen skal eleven opnå mulighed for at forberede sit uddannelses- og erhvervsvalg og forstå valget som en række beslutninger, der må træffes ud fra egne forudsætninger, behov, holdninger og de samfundsmæssige muligheder.

(BR, JN, RD)

Uddannelsesplaner og vejledning, temaforløb

Skolens uddannelsesvejledere tilrettelægger temaforløb om uddannelses- og erhvervsvejledning samt information om ungdomsuddannelserne.

Vejledningssamtaler

Eleverne bliver ved skolestart tilknyttet en af skolens tre vejledere, som i løbet af året har samtaler med den enkelte elev. Samtalen tager udgangspunkt i eleven selv, baggrund, skolekundskaber, interesser og fremtidsplaner. Eleven vejledes om valg af ungdomsuddannelse.

Uddannelsesplaner

Der arbejdes videre med de uddannelsesplaner, som eleverne har med fra tidligere skoleforløb. Inden ansøgningerne til ungdomsuddannelsesplanen sendes gennem optagelse.dk i begyndelsen af marts og gøres uddannelsesplanerne færdige.

(BR,RD,JN)

Brobygning

Eleverne deltager i et pilotprojekt, hvor brobygningen er integreret i projektundervisningen således, at eleverne arbejder sammen med relevante virksomheder og ungdomsuddannelser om et projekt. Forløbet udgør 21 timer (1 uge)

Skolens fag

De boglige fag

Skolen organiserer de boglige fag i 3 teams, hvoraf det ene er et målrettet internationalt team. Når vi har valgt at inddele undervisningen i 3 teams, så der er en fast lille gruppe lærere tilknyttet det enkelte teams elever, er det fordi vi derigennem kommer tættere på eleverne fagligt og socialt.

Undervisningen på internationalt team har afsæt i, at eleverne skal arbejde med verden og de deltager i en udvekslingsrejse/besøg fra udlandet i efteråret og foråret, som er planlagt i samarbejde med eleverne.

Dansk

Undervisningen i dansk skal give eleverne oplevelser af og med det danske sprog og være inspirationskilde til udvikling af personlig og kulturel identitet. Eleverne skal igennem sproget tilegne sig en æstetisk, etisk og historisk / samfundsorienteret forståelse.

Undervisningen skal fremme lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre samt styrke bevidstheden om sproget. Eleverne skal opnå kendskab til egen tid samt andre perioders udtryksformer. Der arbejdes på at opnå udtryks- og læseglæde og øge indsigt i litteratur og anden fiktion. De øvrige nordiske sprog indgår.

Kernen i faget er dansk sprog og litteratur

Der arbejdes med det talte sprog, det skrevne sprog samt sprog, litteratur og kommunikation.

At læse

Danskfagets forskellige genrer indgår, og der læses såvel romaner og noveller som lyrik, eventyr og kortprosa. Endvidere læses et bredt udvalg af fagtekster.

Med udgangspunkt i elevernes oplevelse og forståelse af teksterne lægges der vægt på samspillet mellem teksten og den enkelte læser og samspillet mellem litterære perioder.

Æstetiske og digitale udtryk

Med udgangspunkt i film, kortfilm, dokumentarprogrammer, billeder, reklamer og podcast arbejdes der bl.a. med kommunikationsbegreber og -former.

At skrive

Der lægges vægt på, at eleven skal lære at udtrykke sig i et klart og forståeligt sprog inden for forskellige genrer og problemstillinger. Også evnen til at udtrykke følelser og fantasi samt at argumentere for egne holdninger og erfaringer vægtes.

Mundtlighed

Der arbejdes med at udvikle den enkelte elevs evne til at fortælle samt præsentere, argumentere og debattere ud fra et givent emne.

Eleverne skal kunne lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling. Der lægges vægt på at bruge talesproget klart, forståeligt og varieret i samtale, diskussion og samarbejde.

Med udgangspunkt i elevens forståelse af tekster og andre udtryksformer arbejdes der med analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af indhold og udtryk.

Arbejdsformen i dansk på RYE

Der undervises i dansk i alt 90 timer på årsbasis. Arbejdet foregår såvel individuelt som i små eller større grupper.

Fagets fælles årsplan er udarbejdet af danskfagteamet og medfører fagdage på tværs af klasser, fælles hovedværker, hele uger med praksisnær danskfaglig fordybelse. Med den fælles årsplan oplever eleverne en faglig samhørighed og får mulighed for at drøfte danskfaglige oplevelser og udfordringer over middagsbordet, på værelset og under køkkenvagten. I et dialektisk forhold, udfoldes danskfaget i efterskolelivet og efterskolen bliver en del af danskfaget.

(MR,BR,IV,JP)

Matematik

Formålet med matematikundervisningen er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger.

Eleverne øves i problemløsning, at kunne argumentere og analysere matematiske problemstillinger.

Der arbejdes hen imod en forståelse for at matematik har en afgørende rolle kulturelt, samfundsmæssigt og historisk.

Kundskaber og færdigheder indenfor:

- Tal og algebra
- Geometri
- Matematik i anvendelse.
- Kommunikation og problemløsning.

Der undervises i mundtlig og skriftlig fremstilling.

Der arbejdes med problemstillinger der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Eleverne skal kunne formulere sig matematisk såvel mundtligt som skriftligt i et klart og forståeligt sprog ved hjælp af matematikkens forskellige begreber og udtryk.

Der undervises i matematik i alt 90 timer på årsbasis.

Arbejdet foregår såvel individuelt som i mindre grupper og som klasseundervisning.

Der er i øvrigt fokus på elever, der er i matematikvanskeligheder. De støttes af en matematikvejleder.

Vejleder: BS

Undervisere: BS, ML og RW

Engelsk

Undervisningen i engelsk skal give eleverne kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå talt og skrevet engelsk samt udtrykke sig mundtligt og skriftligt.

Gennem undervisningen får eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Dette er med til at styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur. Undervisningen skal desuden udvikle elevernes kendskab til og bevidsthed om det engelske sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse.

Der arbejdes med emner og tekster af stor indholdsmæssig bredde og variation. Emnerne danner udgangspunkt for arbejdet med følgende:

- Kommunikative færdigheder
  - lyttefærdighed
  - mundtlig sprogfærdighed
  - læsning og bearbejdning af tekster
  - bruge forskellige medier og informationskilder
  - skrive længere sammenhængende tekster
  - sprog og sprogbrug
  - ordforråd
  - udtale
  - forskelle i tale- og skriftsprog

- Teksters opbygning og sammenhæng
  - grammatik og retstavning
  - sprogtilegnelse
  - tekstarbejde
  - informationssøgning
  - skriveprocesser
  - ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.

- Mundtlig kommunikation

- læse- og lyttestrategier
- Kultur- og samfundsforhold
  - viden om levevilkår, værdier og normer i engelsktalende lande, historiske, geografiske og nutidige forhold
  - perspektivering til egen kultur- og samfundsforhold
  - anvende engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel i og uden for skolen.

Vi lægger i undervisningen stor vægt på, at eleverne opnår de kommunikative færdigheder og det mod, der skal til for at kunne begå sig på et fremmedsprog og at de får et øget nuanceret brug af og bevidsthed om sproget. Dette opnås bl a. ved at undervisningen foregår primært på engelsk. Vi ser engelsk som et *lingua franca*, et fællessprog, som skal kunne udtales af alle, uanset accent.

Der undervises i engelsk i alt ca. 70 timer på årsbasis, ud over prøvesituationer.

Skolen tilbyder undervisning i Cambridge engelsk (IGCSE), som er et internationalt anerkendt certifikat. Skolen er listet som *Cambridge Associate School*.

Tilbuddet henvender sig til de elever, som føler, de har et ekstra fagligt overskud i faget.

(SH,LH,RS,HB,JP)

Fysik/kemi - tilvalgsfag

Undervisningen i fysik har til formål at eleverne:

- tilegner sig viden og indsigt i fysik og kemi
- udvikler deres forståelse af de naturvidenskabelige arbejdsmetoder og udtryksformer
- får en øget viden og forståelse af den verden vi lever i

Undervisningen sigter mod at:

- stimulere og videreudvikle interesse og nysgerrighed over for naturfænomener, naturvidenskab og teknik
- øge elevernes tillid til egne muligheder for at forholde sig til problemstillinger med naturvidenskabeligt og teknologisk indhold af betydning for den enkelte og samfundet

Undervisningen skal:

- styrke den enkelte elevs grundlag for at få indflydelse på og tage medansvar for brugen af naturressourcer og teknik både lokalt og globalt.
- give eleverne mulighed for at erkende naturvidenskab og teknologi som en del af vor kultur og vort verdensbillede.

Der arbejdes inden for fire kompetenceområder:

- **Undersøgelse**
  - Eleven kan designe, gennemføre og evaluere undersøgelser i fysik/kemi
- **Modellering**
  - Eleven kan anvende og vurdere modeller i fysik/kemi
- **Perspektivering**
  - Eleven kan perspektivere fysik/kemi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse
- **Kommunikation**
  - Eleven kan kommunikere om naturfaglige forhold med fysik/kemi

Der arbejdes frem mod 10. klasses afgangsprøver i fysik/kemi og gennem året undervises der inden for følgende færdigheds- og vidensområder: Undersøgelser i naturfag; Stof og stofkredsløb; Partikler, bølger og stråling; Energiomsætning; Jorden og Universet; Produktion og teknologi.

Der undervises i fysik/kemi i alt 65 timer på årsbasis og faget er et tilvalgsfag.
(MB,MK,JN)

Projektlederuddannelse

Projektforløb:

Projektlederuddannelsen fylder omkring 200 timer, og er fordelt i vedlagte årsplan.

Formål:

Ryslinge Efterskole er et sted, hvor elever dannes til at være aktive samfundsborgere. Et sted hvor handlemod og skabertrang er omdrejningspunktet. Eleverne får erfaring med at handle på deres ideer, tage ansvar og gøre en forskel sammen med andre.

Projekter og elevaktiviteter er ikke kun en intern arbejdsform, men i højere grad et feltarbejde imellem efterskole, ungdomsuddannelser og virksomheder.

Indhold:

De 4 hovedforløb i projektlederuddannelsen er:

- 1: Planlægge og udføre kontaktgruppearrangementer
- 2: Arrangere efterskolernes dag
- 3: Deltage i FFE-YE's idékonkurrence
- 4: Samarbejde med virksomheder om at løse hverdagsudfordringer

Eleverne kommer igennem elementer som:

- Den professionelle studerende
- Gruppedynamik
- Mødefacilitering
- Projektbeskrivelse
- Målsætning af projekter
- Naturvidenskabelig innovation
- Budget og fundraising

Eksterne aktiviteter

Projektlederuddannelsen skal virke til inspiration, udvikling og uddannelse af lærere, lærerstuderende og elever i grundskolen og overgangen til ungdomsuddannelser. For at skabe mulighed for denne udbredelse, har skolen et projektlærerkorps som tager ud til skoler som ønsker implementering af projektlederuddannelsen i deres undervisningsvirkelighed.

(BR,MY,HB,JP,LH,MA,SH,SV,IV,MB,RW,RD)

Tysk/Fransk (tilvalgsfag)

Undervisningen i tysk og fransk skal give eleverne kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå talt og skrevet sprog, samt udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Vi lægger i undervisningen stor vægt på, at eleverne opnår de kommunikative færdigheder og det mod, der skal til for at kunne begå sig på et fremmedsprog.

Gennem undervisningen får eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysk- eller fransktalende lande. Dette er med til at styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Tyskundervisningen skal desuden udvikle elevernes kendskab til og bevidsthed om slægtskabet mellem det danske og det tyske sprog, historie og kultur.

Der arbejdes med emner og tekster af indholdsmæssig bredde og variation.

Emnerne danner udgangspunkt for arbejdet med følgende:

- Kommunikative færdigheder
  - lyttfærdighed
  - mundtlig sprogfærdighed
  - læsning og bearbejdning af tekster
  - bruge forskellige medier og informationskilder
  - skrive længere sammenhængende tekster

- Sprog og sprogbrug
  - ordforråd
  - udtale
  - forskelle på tale og skriftsprog
  - teksters opbygning og sammenhæng
  - grammatik og retstavning

- Sprogtilegnelse
  - mundtlig kommunikation,
  - læse- og lyttestrategier
  - tekstarbejde
  - informationssøgning,
  - skriveprocesser
  - ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.

- Kultur- og samfundsforhold
  - viden om levevilkår, værdier og normer i
  - tysk/fransk talende lande, historiske, geografiske og nutidige forhold
  - perspektivering til eget kultur- og samfundsforhold

Der undervises i tysk og fransk 70 timer på årsbasis pr. fag.
(RS,CT,IV)

Idræt

Faget idræt har som formål at give eleverne et sundt forhold til dem selv og deres krop. Vi understøtter den kropslige sundhed ved et varieret indhold af fysiske aktiviteter, hvor der arbejdes med sociale, kropslige og fysiske kompetencer.
(CT,MY,RW)

Cambridge engelsk

Ryslinge Efterskole tilbyder Cambridge engelsk til de elever, som ønsker dette. Der er tale om et aktivt tilvalg fra elevens side. Formålet med dette fag er at eleverne får undervisning i

denne specifikke form, som træner og fører frem til Cambridge eksamen. Denne eksamen er internationalt anerkendt. Indholdet strømlinet og tilrettelagt efter mål på tværs af sprog og grænser.

(JP,LH,RS)

Erasmus Projekt

Den 1. marts 2020 trådte skolen ind i et 2-årig Erasmus + projekt, sammen med 6 andre skoler i Storbritannien, Frankrig, Belgien og Tyskland. Formålet med projektet er at promovere og styrke digital undervisning, ved at finde aktiviteter, der hjælper elever med at forstå mulighederne med skærm-baseret teknologi og støtter lærere i den proces. Disse aktiviteter kommer til at foregå i fagundervisning, valgfag og fritid.

(RS)

Inklusionstilbud

Hvad er inklusion på Ryslinge Efterskole

Vi har som skole med inklusionsloven mulighed for at støtte enkelte elever, som har behov ekstra hjælp i fagene som fylder meget på en efterskole. Vi tilbyder inklusionsundervisning i hovedfagene dansk og matematik.

Loven kræver at vi stiller et tilbud til rådighed, der ligger udover, hvad der går under betegnelsen undervisningsdifferentiering og skolens generelle måde at niveaudele undervisningen på.

Inklusionstilbuddet skal være rettet mod den enkelte elev. Tilbuddet kan placeres i undervisningstiden og ydermere under vejledning/lektiehjælp.

En skriftlig plan

For de elever hvor der er behov for inklusionstilbuddet udarbejdes der en skriftlig plan, der beskriver inklusionstimerne. Denne plan evalueres løbende hen over året og beskriver de tiltag og pædagogiske aktiviteter, som er omdrejningspunktet for gennemførelse af indsatsen.

Planerne er individuelle og indeholder en beskrivelse af den enkelte elev og målsætningen for inklusionen, samt det inklusionstilbud/ særlige støtte der sættes i værk. Planerne udarbejdes i samarbejde med skolen, eleven, og forældrene.

En plan vil indeholde:

- En beskrivelse af elevens behov og styrker.
- Elevens mål for skoleåret
- En beskrivelse af hvilke metoder eleven evt. tidligere har haft nytte af.
- Særlig støtte eller tiltag, der vil hjælpe eleven
- Elevens og forældrenes forventninger til skolen
- Skolens forventninger til eleven.
- Evt. særlige hensyn i forbindelse med UU- Vejledning
- Formidling af elevens udvikling til næste uddannelsessted
- Afsluttende evaluering

Vi informerer løbende om skolens inklusionstilbud, og vil være særlige opmærksomme forud et nyt skoleår på, at få dialogen op at stå med de familier der har elever som lever op til kravene i loven. Herefter gennemføres samtaler og der udarbejdes en skriftlig aftale før eller umiddelbart efter skolestart.

Faglig Fordybelse som faglig støtte

På Ryslinge Efterskole tilbyder vi supplerende undervisning samt varieret faglig støtte til de elever, der har brug for lidt ekstra ud over den almindelige daglige undervisning, eller har brug for støtte netop for at kunne følge den.

Elever i matematikvanskeligheder

Matematikvanskeligheder bliver mere og mere udbredt og kan spænde bredt. Det er årsagerne også og kan være alt fra en dårlig relation til neurologiske udfordringer. Man kan have enkelte huller eller større vanskeligheder med begrebsforståelse, eller man kan måske have dyskalkuli. I Faglig Fordybelse er der mulighed for at få kortlagt, hvilke huller man måtte have, eller hvilke specifikke matematikvanskeligheder man kan være i for at få afdækket, hvilket støttebehov man måtte have.

Forløbene i Faglig Fordybelse ligger parallelt med de emner, der er i den daglige undervisning, så man kan føle sig rustet til aktiv deltagelse med bedre mulighed for læring. Det kan være forskelligt, hvilke forløb man finder behov i at følge.

Løbende er der dialog omkring den faglige udvikling med udsigt til, at eleven kan være med til at formulere et portfolio, hvor man kan notere, hvilke udfordringer man har, bedste arbejdsmetoder, og hvilke emner man har mestret på 10. klasse niveau. Dette portfolio kan man tage med sig videre og kan være en hjælp til fremtidig matematikundervisning, både for eleven selv, men også for elevens kommende undervisere.

Elever som har brug for læse-/skriveteknologi i fagundervisningen

På Ryslinge Efterskole møder vi elever med forskellige grader af dysleksi. Eleverne er på forskellige niveauer i forhold til brugen af eventuelt tildelte læse-/skriveteknologi, hvilket betyder at hjælpemidlet ikke altid anvendes optimalt.

I faglig fordybelse indkredser eleven og ordblindelæreren gennem individuel samtale, afprøvning og demonstration, hvor den enkelte elevs udviklingsmuligheder befinder sig. Eleven arbejder herefter målrettet på at blive så fortrolig med sit hjælpemiddel, at det kompenserer i sådan en grad, at elevens læring styrkes og optimeres i alle fag.

Undervejs evaluerer eleven og ordblindelæreren mundtligt og i praksis elevens udvikling og justerer elevens udviklingsmuligheder. Faglærere kan deltage i de løbende evalueringer, således at dennes oplevelse af elevens udvikling inddrages i evalueringen. I enkelte tilfælde kan ordblindelæreren desuden deltage i fagfaglig undervisning for dels at støtte eleven i brugen af hjælpemidlet og dels for at sparre med faglæreren om undervisningsmetoder, som kan understøtte elevens brug af sit hjælpemiddel.

Supplerende undervisning for elever med dysleksi og svære læse- og stavevanskeligheder

Elever på Ryslinge Efterskole, som før eller efter skolestart er testet med ordblindetesten og konstateret ordblinde (røde) eller meget tæt på ordblinde (gule) samles med skolens ordblindelærer én til tre tirsdage om måneden i skolens lektietid.

I den første tid er mødets fokus, at eleverne sammen får italesat deres oplevede udfordringer ved at være ordblinde eller at have svære læsevanskeligheder.

I tiden herefter forbereder eleverne oplæg for skolens øvrige elever og personale omkring det at være ordblind og om udfordringerne ved at bruge læse-/skriveteknologi i læringssituationer.

Fra start til slut undersøges og trænes efter fælles og individuelle behov forskellige funktioner i læse-/skriveteknologien, som alle eller enkelte har gavn af i læringssituationer og i hverdagssituationer.

Hvis en elev i løbet af året er testet ordblind, bliver eleven helt naturligt en del af gruppen, og en eller to fra holdet melder sig som den nytestedes mentor(-er) i brugen af læse-/skriveteknologi.

Det er skolens erfaring, at blokeringer, som kan skyldes indlærte tankemønstre fra tidligere skoleoplevelser, hæmmer den enkelte elevs vilje til at anvende hjælpemidler i form af

læse-/skriveteknologi. Hermed kan den enkelte elev opleves som stående uden for det store læringsfællesskab, hvilket kan bremse elevens læringsprocesser i alle fag.

Gennem tidligere års arbejde har vi oplevet, hvordan disse faste møder skaber et fagligt fællesskab og et fælles talt sprog omkring ordblindhed og læse-/stavevanskeligheder, som styrker den enkeltes faglige selvtillid og vilje til at anvende de nødvendige læringsredskaber i fagene.

Liniefag

Liniefagene har som formål at skabe fordybelse for den enkelte elev i et interesseområde.

Liniefagene vælges før skolestart og vælges for ét år af gangen.

Der undervises i liniefagene 150 timer på årsbasis.

Medielinjen

På medielinjen arbejdes der med kommunikation på flere planer. Målet for undervisningen er at skabe forudsætning for elevernes personlige og faglige udvikling indenfor mediefagets forskellige genrer.

Fagets indhold:

- grafisk design
- webdesign
- networking
- radioproduktion
- filmproduktion; manuskriptskrivning, storyboard, kameraføring, lyd- og lyssætning, redigering
- multimedieproduktion
- lyd- og billedredigering
- animationsfilm
- journalistik
- fotografi
- fotojournalistik
- presseetik

For alle opgaver på medielinjen gælder, at der vil være en konstant vekselvirkning mellem teori og praksis. Eleverne skal tilegne sig teoretisk kendskab til de forskellige enkeltdele og gøre konkrete praktiske erfaringer med teknikken og dens virkemidler.

Vi forventer, at eleverne i stigende grad medbringer deres egen bærbare computer. Der er trådløst netværk over hele skolen.

Udover det fast ugentlige timetal, er der rig mulighed for medieeleverne, at samarbejde med andre fag og andre elever. Der ligger to linjeuger i løbet af skoleåret. Der tilsigtes en mindre linie-lejrskoletur i løbet af skoleåret.
(BS,LH)

Teaterlinjen

Formålet med undervisningen i teater er, at udvikle elevernes lyst til og færdighed i at bruge teater og drama som udtryksmiddel og fremme deres indsigt i og glæde ved teatrets særlige kommunikationsform.

Undervisningen skal udvikle elevernes forståelse og brug af det dramatiske udtryk som en mulighed for at indleve sig i mennesker, situationer og miljøer. Eleverne skal gennem praksis øge deres forståelse af den dramatiske udtryksforms særlige kropslige, æstetiske og sociale muligheder, og få indsigt i menneskers forskellige intensioner og skæbner.

Fagets indhold:

- Styrke koncentration, energi, krop og stemme gennem igangsættende teaterøvelser og improvisation, fx teatersport
- Udvikle kropssprog og kropsudtryk gennem bl.a. fysiodrama
-
- Arbejde med at beherske teatrets grundelementer: agering, rum, figur og forløb gennem grundlæggende øvelser
- Omsætte fortællinger til dramatisk form
- Afprøve både klassiske og moderne teaterformer
- Udforske instruktørens, skuespillerens og dramatikerens forskellige roller
- Skabe egne (for eleven relevante) scener og fortællinger og iscenesætte disse
- Give og modtage feedback og tage med videre i arbejdsprocessen.
- Praktisk arbejde med scenografi, lys, lyd, maske og kostume
- Få kendskab til teatrets udtryksformer og kunsttraditioner
- Få kendskab til teatrets historie
- Læse og tolke enkelte drama-værker

Udover det fast ugentlige timetal, er der rig mulighed for teater eleverne, at samarbejde med andre fag og andre elever. Der ligger to linjeuger i løbet af skoleåret.
(HB,DR)

Adventurelinjen

Formålet med undervisningen på adventurelinjen er kropslige oplevelser og faglig udvikling indenfor mange forskellige aktiviteter såvel individuelt som i fællesskab.

Naturen er en central arena for aktiviteterne

Der stræbes efter at eleverne opnår kompetence til at skabe oplevelser for andre inden for hovedemnerne.

Hovedemnerne:

- Kajak
- Klatring
- Vinterfjeld
- Mountain bike
- Lejrliv

På adventurelinjen arbejdes der som udgangspunkt på det praktiske plan, men friluftslivs-teoretiske emner og overvejelser indgår som en naturlig del.

Bærende ord på adventurelinjen er:

- Bevægelse og fysisk udfordrings -glæde
- Den enkelte og fællesskabet
- Natur og friluftsliv
- Udfordre grænser

Undervisere: Jesper & René

Musiklinjen

Formålet med den rytmiske musiklinje er, at styrke elevernes musikalske kompetencer især inden for sammenspil og basale musikteoretiske kundskaber.

Vi arbejder med at udvikle og danne eleverne til at kunne indgå i diverse musikalske og sociale sammenhænge, bl.a. øvedisciplin, kommunikation og formidling af musik.

Linjen optræder flere gange på skolen og årets sluttet af med en turnédag, hvor eleverne spiller flere koncerter uden for skolen.

På linjen skal eleverne lære at tage ansvar og være en del af et fælles team, som sammen sørger for at opstilling, afvikling og nedpakning af baggear og PA-anlæg.

Indhold:

- Fællessang
- Sammenspil
- Komposition/sangskrivning
- Basal musikteori og rytmelære
- Studieindspilning
- Koncertafvikling

(ML,SV)

Kunstlinjen

Kunst er en mulighed for at udtrykke sine holdninger og følelser, og derfor er det vigtigt at lære mange udtryksformer samt at have mulighed for at formidle sine budskaber ved f.eks. at lave udstillinger. Dog er processen og fordybelsen i fokus. Det er oplagt at samarbejde med skolens andre linjer, f.eks. ved at lave scenografi og plakater til teaterlinjen og musiklinjen, animation med medielinjen. Eller hvad med en totaloplevelse, hvor kunst, musik, bevægelse, medie og drama smelter sammen til et fælles udtryk?

To gange om året har vi linjeuge, hvor eleverne blandt andet skal lave et større selvvalgt værk.

For at finde og udvikle sin egen stil som kunstner, er det vigtigt at have et godt fundament af viden og teknikker. Sammen udvikler lærere og elever et fælles sprog, som gør, at eleverne kan forstå og omtale kunst på et dybere niveau. I den forbindelse er det også vigtigt at komme ud af huset og møde andre kunstnere og kunst i dets rette element - for at få fælles oplevelser og blive inspireret.

Men eleverne på kunstlinjen skal først og fremmest skabe, afprøve og fordybe sig i f.eks.:

Billeder Tegning Maling Akvarel Tegneserier	Skulpturer Ler Gips Trad Voks Papmache Skrotkunst Installationer	Design Genbrugskunst Smykker Masker Bodyart
Social intervention Street art	Tværfagligt projektarbejde Arbejde på tværs af linjerne Visuelle udtryk i	Kunstforståelse Billedsamtaler

Land art Graffiti	kulturprojekter i eller udenfor skolen	Introduktion til kunstnere og stilarter Portfolio Farvelære
Digital kunst Billedredigering som værktøj i forbindelse med maleri og tegning Stop motion	Elevernes projekter og ideer....	

- *Og så kan der jo altid opstå noget nyt og spændende i processen, som skal følges....*

(HM,SH)

Sciencelinjen

På Sciencelinjen brænder elever og lærer i fællesskab for naturvidenskaben og den naturvidenskabelige metode. Undervisningen er en vekslen mellem teori og praksis, hvor eleverne i høj grad har muligheden for at sætte deres præg på faget. Vi har tid til at gå i dybden med de ideer, der opstår. For os er det projektet, der er afgørende for, om det er de kemiske, fysiske, biologiske, teknologiske eller geografiske teorier, der sættes i spil. Derfor er der, foruden de obligatoriske forløb, også mulighed for selvvalgte projekter. Her kan eleverne udfolde deres egne interesser og gennem elevoplæg blive bedre til at formidle naturvidenskabeligt stof.

Linjefagets indeholder blandt andet:

- Feltbiologi
- Unge forskere
- 2D og 3D modellering
  - 3D-print og laserskæring
- Bionik
- Bakteriologi
- Scienceshow
- Arduino
- Vandraketter
- Data logging

- Lego Mindstorm
- Selvvalgte projekter

Derudover inddrages der aktuelt forskning og elevinitiativer til valg af emner fra år til år.
(MK,MB)

Valgfag

Valgfagene (2 x 2 lektioner ugentligt) har til formål at give eleven en smagsprøve på forskellige fagområder. Fagene vælges for et ½ år af gangen, og eleverne får delvis medindflydelse på, hvilke fag der bliver udbudt.

Eksempler på fag:

- Kreative fag:
  - Smykkeværksted (SH)
  - Foto (BS)
  - Keramik (HM)
  - Billedkunst. (HM)
  - Madlavning (JK)
  - Sammenspil (ML)
  - Forfatterskole (HL)
- Bevægelsesfag:
  - Dans (HB)
  - Boldspil (CT)
  - Klatring (JN)
- Teoretiske fag:
  - Kontrafaktisk historie (JP)
  - Debat (MB)
  - Grøn omstilling (MB)
  - Samfundsfag (JN)
  - Walk and talk (BS)

Fredagsafslutning med sang

Fredag sidste lektion før weekenden (1 lektion), hvor indholdet kan have politisk aktualitet eller hentes fra kunsten, filosofien eller historien. Der synges fra højskolesangbogen. Formålet med denne lektion er, at opleve fællesskabet gennem sang, får rundet ugen af med et smil på læben. Det er også her, at der reflekteres over efterskolelivet som fænomen.

(HL,SV)

Fælles morgenrute hver morgen

Fælles motion har som formål at give eleverne gode morgenrutiner, hvor de på en kortere gåtur får frisk luft og tid til at vågne, inden dagen går i gang.
(alle lærere på skift)

Anderledes uger

Projektuger (Se [projektlederuddannelse](#))

Rejser

Vinterfjeld Tur for hele elevholdet

Formålet med den fælles Vinterfjeld Tur i januar er at give eleverne en god oplevelse med nordiske udendørsaktiviteter. Vi vil gerne udfordre elevernes fysik og samtidig bruge denne mulighed til at danne fællesskaber på tværs af elevernes interesser.

Disse formål fremkommer ved en fælles lejrskole, hvor de præsenteres for langrendski, isbadning, hundeslæde og andre vinteraktiviteter afhængigt af vejret.
(JN,RW,MY,MK,ML,SV,HL)

Rejser på det internationale team

Internationalt team er defineret ud fra en øget rejseaktivitet. Eleverne på Internationalt team har aktivt valgt dette team med udsigt til følgende rejseaktiviteter:
Udvekslingsrejser til Bayern i Tyskland og Belgien. Der udveksles på den måde, at vores elever er på rejse og derefter værter for de unge mennesker, de har besøgt i de respektive lande. Besøgene foregår på engelsk, således at begge hold elever står i den samme situation. Udvekslingerne er berammet til en uge, hvor elever og lærere i fællesskab sammensætter et program, som omfatter kultur og politik med fokus på at anvende og bruge fremmedsproget aktivt.

Derudover arrangeres der en kulturrejse til Marokko. Turen til Marokko er ganske særlig på den måde, at eleverne bor hos marokkanske familier, og derved kommer tæt på en kultur,

som er meget anderledes end den kultur, vi kender. Formålet er mødet med den fremmede kultur og indholdet planlægges i fællesskab med elever, lærere og vores marokkanske forbindelser.

(BR, HM, CT, SH)

Dannelsesrejse

De elever, der ikke går på internationalt team, tager på dannelsesrejse i Danmark. Når vi kalder det dannelsesrejse, er det, fordi vi insisterer på, at denne rejse indeholder mødet med det ukendte. Eleverne samarbejder med lærerne om at planlægge en rejse eksempelvis til en ø, eller til en egn i Danmark, hvor opgaven bliver at møde den lokale befolkning. Vi vil gerne vise eleverne, at de også inden for landets grænser kan opleve stor diversitet, hvad angår kulturer og livsvilkår.

(RW, JN, MY, MA, LH, IV, SV, HL)

FP10 og R10-svendepøver

Perioden fra uge 11 til uge 24

Alle skolens elever følger undervisning i dansk, matematik, engelsk, tysk og fysik fra skolestart og frem til og med uge 10. I begyndelsen af december træffer eleverne et valg i forhold til om de ønsker at afslutte skoleåret på Ryslinge Efterskole med de afsluttende ministerielle prøver FP10 eller om de vil evaluere året med den alternative prøveform R10/Svendepøver. De to spor vægtes lige højt, og i valgprocessen inddrages forældre vha. et digitalt forældremøde, og vejlederne på skolens tre teams tilbyder individuel vejledning til de elever, der er i tvivl. Fra uge 11 (midt i marts) deler vi eleverne, som herefter følger undervisningen på to separate spor i de faglige timer. Linjefag, fællesmøde, morgensang, måltider, rejser og linjeuge foregår uændret på tværs af disse spor

R10/Svendepøver

Med R10/Svendepøver ønsker vi at tilbyde et alternativ til folkeskolens 10. klasses afgangsprøve, hvor eleverne får mulighed for at arbejde med evnen til fordybelse, nysgerrighed, vedholdenhed og handling. Vi sigter mod, at eleverne arbejder med faglighed i praksis, hvor de handler på deres viden i et samspil mellem boglige fag, skolens linjefag, skolens projektlederuddannelse og elevernes erfaring fra fx fritidsinteresser og foreningsliv. Vi bestræber os på, at eleverne oplever at kunne skabe en legende omgang med viden.

Afsættet for R10/Svendepøver

Vores afsæt er, at projektledelsesværktøjerne¹, som eleverne har tilegnet sig gennem året, bliver sat i spil sammen med den boglige viden fra fagene, så elevernes arbejde levendegøres sammen med nogen og for nogen. Vi tror på, at der gennem elevernes møde med det omkringliggende samfund sker en demokratisk, personlig og faglig dannelse, hvor de kan nå ud over sig selv og ind i det samfund, som den enkelte er en del af.

Målsætningen for R10/Svendeprøver

Vi sigter mod at skabe samfundsborgere, der evner og har modet til at gøre idé til handling og gøre en aktiv forskel - både for sig selv og andre.

Vores vision er at:

- *Eleverne skal HANDLE på deres viden*
- *Der skal være fokus på elevernes evne til FORDYBELSE og vi skal træne elevernes VEDHOLDENHED*
- *Møde med det omkringliggende SAMFUND*

R10/Svendeprøver består af fem svendeprøver eller forløb med temaerne;

“Flytte hjemmefra” - fokus på håndværk og færdigheder ,

“RYK din verden” - fokus på nuancerede debat forløb,

“Natur” - fokus på biodiversitet,

“Parallel Histories” - fokus på konflikter og på, at disse kan anskues fra forskellige vinkler.

“Talks” - fokus på selvstændig fordybelse og formidling

Flytte hjemmefra - intro til R10/Svendeprøver

Med det første forløb er formålet at ryste holdet sammen i mindre grupper og give eleverne mod på at kaste sig over nogle af de udfordringer, de kan komme til at møde, når de en dag selv skal stå på egne ben. De får til opgave at indrette gruppens arbejdsplads og i den forbindelse stifter de bekendtskab med færdigheder, som det er godt at beherske, når man flytter hjemmefra, bl.a. håndtering af symaskine, sav, boremaskine og det at kunne lappe sin egen cykel. Opstarten til hvert delforløb har fokus på introduktion til værktøj og opgaver, men lige så vigtigt er det, at eleverne selv får tingene i hænderne og kommer i gang med bygge, sy eller håndtere andre håndværksmæssige udfordringer.

(RW, MK, MY, BR, HM, RD)

“RYK din verden” - debat forløb

Demokratisk dannelse - Her er målet, at eleverne tilegner sig viden og erfaring med konstruktiv journalistik, debatteknikker og retorik og at eleverne får erfaringer med at

---

¹ <https://www.ryslinge-modellen.dk> (læs under “værktøjer”)

planlægge og afvikle debatarrangementer med deltagere og debattører fra det omkringliggende samfund.

Forløbet, der strækker sig over to uger, har fokus på elevernes demokratiske dannelse. I samarbejde med "Room of solutions"² og journalist Gerd Maria May præsenteres eleverne for blanding af teori og træning i at facilitere en debat i praksis. Teoretisk er der fokus på nyhedskriterier, retorik og argumentation, mens der i den mere praktiske del er tale om træning af forskellige debatformer, der alle har til hensigt at nuancere debatten og lade flest mulig komme til orde. Eleverne introduceres bl.a. til metoder, som "Frirumsdebat", "Løsningernes rum", "Holdningsbarometeret", "Samtalesalon" og "Filosofi-runder". I forløbets anden uge forbereder og faciliterer eleverne i mindre grupper deres egne debatter med deltagere fra forældre/bedsteforældre gruppen, Skolens skolekreds, lokale ungdomspolitikere og andre lokale interesserede.

(MY, HB, HM, RD, LH)

"Parallel Histories"

Folkelig oplysning - Målet er, at eleverne tilegner sig viden og erfaring med historie på kanten af konflikt.

I forløbet, der strækker sig over en uge, er omdrejningspunktet at anskue verdensomspændende konflikter fra flere vinkler. Med udgangspunkt i, og samarbejde med, NGO'en Parallel Histories, skal eleverne tilegne sig viden og dermed blive bevidst om nuancerne og perspektiverne, som konflikter altid har. Eleverne får deres viden gennem relevante foredrag, mødet med det omkringliggende samfund, besøg på museer og undervisningsmateriale fra bl.a. Parallel Histories' hjemmeside, hvor materialet foregår på engelsk.

Forløbet omhandler to problematikker; konflikten i Islam mellem Sunni og Shia, og modstand mod kollaboration i Danmark under Anden Verdenskrig. Forløbet omkring Islam blev afsluttet med forskellige typer produkter, såsom foldere om Islam i Kurdistan og Marokko, og online debatter om konflikten med en skole fra England. I forløbet omkring Anden Verdenskrig skulle eleverne gå i dybden med emnet, og derefter selv lave de små videoer, som kunne være basis for et nyt modul på Parallel Histories' hjemmeside.

(RS, JP, CT, HB, LH, BR)

"Natur" - biodiversitet

Livsoplysning - Målet er, at eleverne skal erhverve sig viden om biodiversitet og erfaring med forvaltning af et stykke natur med henblik på at styrke biodiversiteten.

I dette forløb sætter vi fokus på biodiversitet og forvaltning af natur, hvor eleverne i praksis skal forvalte noget af naturen på skolens grund med fokus på at øge biodiversiteten.

---

² <https://roomofsolutions.dk/>

Eleverne skal vælge et fokusområde og lave en projektbeskrivelse om hvad de vil lave, hvorfor de vil lave det, og hvordan de vil lave det.

Desuden møder eleverne aktører inden for skov og jagtforvaltning, en biodiversitetspark, landbrug og kommunens arbejde og vil inspirere og debattere sund forvaltning og forholdet med kultur og natur.

En stor del af undervisningen er at blive bedre til praktisk arbejde, hvor eleverne skal eksempelvis bygge fuglehuse, insekthoteller, vilde områder o.l. - alt efter hvilket fokus de har valgt.

(MB, RW, MK, JN, MY, RD)

Talks - formidling

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Målet er, at eleverne få nuanceret viden om et selvvalgt studieområde og at studiet formidles til et større publikum. Fordybelse og formidling vægtes lige.

Talks er et fordybelsesforløb, hvor den enkelte elev dykker ned i et selvvalgt studie der skal formidles på årets Ryslinge festival. Fordybelse og formidling vægtes lige og har til formål at give erfaring med at deres viden kan have interesse for andre. Eleverne arbejder selvstændigt med at tilegne sig viden ud fra interesse, nysgerrighed og forundring, (uden et udefrakommende pensum). Her får de mulighed for at opleve indre motivation, at opsøge viden i mødet med samfundet samt forholde sig kritisk til anvendte kilder.

Undervejs i forløbet får eleverne oplæg fra en skuespiller, som underviser i kropssprog og performance.

Formidlingen har fokus på verbalt oplæg krydret med forskellige udtryksformer for byen og forældrene

(HM, RW, HB, BR)

FP10 - prøveperioder

Periode:

Formålet med den mundtlige prøveperiode, er at eleverne skal have afviklet deres mundtlige prøver. Når de ikke er til prøve deltager eleverne i fagforberedelser og forskellige aktiviteter.

Indholdet: Perioden er planlagt således, at dagsprogrammet for elever der ikke skal til prøve den pågældende dag bl.a. omfatter:

- deltagelse i formiddagssamling
- forberedelse til mundtlige prøver med lærervejledning
- studietid på værelserne, hvor en lærer er til rådighed
- deltage i en fysisk eller kreativ aktivitet

En gang om ugen er der efterskoledag. Her planlægges der en fællesaktivitet for hele elevholdet for at styrke det store fællesskab.

Almindelig dag for elever, der ikke er til prøve på dagen:

Tid	Aktivitet	Talte timer i forhold til §13
7.00 - 7.20	Morgenløb	
7.20 - 7.50	Morgenmad	
8.00 - 9.30	Prøve forberedelse i Spisesalen med to lærere til studiehjælp	1,5 time
9.30 - 10.00	Formiddagssamling med meddelelser, sang og en fortælling	0,5 time
10.00 - 10.30	Pause	
10.30 - 12.30	Studietid på værelserne, hvor en lærer er til rådighed	2 timer
12.30 - 14.00	Frokost og pause	
13.30 - 15.30	Fysisk eller kreativ aktivitet	2 timer
17.30	Aftensmad	
18.00 - 19.15	Stilletime og lektiecafe	
20.00	Aftenaktiviteter (oftest frivillige)	
Ialt		6 timer

Til samtlige tællende aktiviteter tjekker lærerne op på, at eleverne deltager i aktiviteten. Dette registreres i vores intrasystem Viggo.

Efterskoledag:

Tid	Aktivitet	Talte timer i forhold til §13
7.00 - 7.20	Morgenløb	
7.20 - 7.50	Morgenmad	

7.55 - 9.00	Værelsesrengøring og gangmøde med lærere	1 time
9.00 - 10.00	Prøve forberedelse i Spisesalen med to lærere til studiehjælp	1 time
10.00 - 10.30	Pause	
10.30 - 12.30	Studietid på værelserne, hvor en lærer er til rådighed	2 timer
12.30 - 14.00	Frokost og pause	
14.00 - 17.00	Fællesarrangement	3 timer
17.30	Aftensmad	
18.00 - 19.15	Stilletime og lektiecafe	
20.00	Aftenaktiviteter (oftest frivillige)	
Ialt		7 timer

(BS, ML, RS, JP, MA, IV, CT, MB, MK, SH)

Intro- og outrouge

De første dage af skoleforløbet bruges til aktiviteter, hvor følgende er målet:

Eleverne skal:

- hurtigt lære hinanden og de voksne på skolen at kende
- introduceres til skolens rutiner
- møde nogle af undervisningsholdene for det kommende år
- blive trygge ved deres kontaktgruppe og kontaktlærer
- lære skolens ydre rammer og faciliteter at kende

I disse dage er aktivitetsniveauet højt og alle lærere er involverede for at give så dynamisk en start på skoleåret som muligt.

De sidste dag af skoleforløbet bruges til aktiviteter, hvor formålet er, at elever og lærere får afsluttet skoleåret på en god måde.

Ugen indeholder forskellige aktiviteter i den store sammenhæng eller i mindre grupper, fx liniefagsgrupper eller kontaktgrupper.

Efterskoleopholdet evalueres af den enkelte elev ved at se selvreflekterende tilbage på sin egen udvikling.

Der arrangeres forskellige aktiviteter, der på forskellig vis har til hensigt at afrunde året, reflekterende og oplevelsesmæssigt.

(Alle lærere og ledere)

Ryslinge Festival

Idé og formål:

På Ryslinge Efterskole har vi i indeværende skoleår søsat et alternativ til folkeskolens 10. classes afgangsprøve, hvor eleverne får mulighed for at arbejde med evnen til fordybelse, nysgerrighed, vedholdenhed og handling. Vi sigter mod, at eleverne arbejder med faglighed i praksis, hvor de handler på deres viden i et samspil mellem boglige fag, skolens linjefag, skolens projektlederuddannelse og elevernes erfaring med fx fritidsinteresser og foreningsliv. 80 ud af skolens 150 elever har valgt dette alternativ, som vi kalder R10- "Ryslinge Svendeprøver". Svendeprøverne består af 4 fordybelsesforløb fra marts-juni; Debat, Naturfag, Erasmus og talks. Alt dette skal munde ud i en kulturfestival på skolen d. 17.-19. juni 2022. Her bliver viden til handling i form af forskellige aktiviteter til festivalen, herunder planlægning, opbygning og afvikling af en festival. Den røde tråd i de fire svendeprøver er, at der er en tydelig forbindelse til virksomheds- og erhvervs livet uden for efterskoleboblen, så eleverne oplever en direkte vej fra 10. klasse og videre ud i verden.

Eleverne organiserer sig som frivillige kræfter før, under og efter festivalen og vil på denne måde opleve at løfte i flok, og at være en del af en større organisation.

Der er et lokalt behov for at styrke fællesskabet blandt byens unge borgere, der rummer 2 efterskoler, 5 friskoler, 3 folkeskoler, 1 kostskole samt et gymnasium. Ryslinge Efterskoles elever vil her være værter og præsentere arbejdet på en måde, hvor det bliver levende og samtidig involverende og lærerigt. Festivalens gæster og efterskolens elever skal sammen aktivt indgå i festivalens mange aktiviteter. Der skal skabes en forståelse, accept og respekt for hinanden og vigtigheden af hinandens tilstedeværelse i byen skal synliggøres og opleves af både borgerne i byen og efterskoleeleverne. I forbindelse med festivalen kan både byens musikskole, lokalråd og højskolen indgå i samarbejdet, så arrangementet får en bredde i en folkelig dimension.

Vores afsæt er, at projektledelsesværktøjerne³, som eleverne har tilegnet sig gennem året, bliver sat i spil med den boglige viden fra fagene, så elevernes arbejde levendegøres sammen med nogen og for nogen. Vi tror på, at der gennem elevernes møde med det

---

³ <https://www.ryslinge-modellen.dk> (læs under "værktøjer")

omkringliggende samfund sker en demokratisk, personlig og faglig dannelse, hvor de kan nå ud over sig selv og ind i det samfund, som den enkelte er en del af.

For R10 eleverne er der mulighed for at vælge at ansøge om at blive festivalledere eller koordinatore. Interesserede elever skriver en ansøgning og derudfra - evt. med en uddybende samtale - vælges de 6-7 festivalledere og 12-24 koordinatore (mere om strukturen senere).

Disse to grupper af elever skal oparbejde et kendskab til og en viden om processer i forbindelse med idéudvikling, styring, planlægning og eksekvering af et større event. Derudover skal de i større eller mindre grad arbejde med lederskab og ansvar, da de skal være styrende i festivalprocessen. Når resten af skolen skal kobles på, er det især festivalkoordinatorene, som har tilrettelagt den proces, som de elever, som har valgt sig på den pågældende arbejdsgruppe, skal arbejde ud fra.

Arbejdsgrupperne:

Merchandise
Atmosfære
Markedsføring/SoMe
Aftermovie/bagom
Frivilligkoordinering
Food & Beverage
Miljø/renovation
Festivalplads/campingområde
Musik
Scene/lyd/lys
Værter/sceneshow/backstage)
Sideshow

Festivalens aktiviteter

Arbejdet for eleverne kommer til at bestå af, at indgå i festivalens arbejdsområder. De skal selv være med til at ideudvikle, planlægge og gennemføre de forskellige arbejdsområder og aktiviteter til festivalen. Derudover vil de 80 elever, som er en del af svendeprøverne, udvikle workshops og aktiviteter som tager udgangspunkt i den undervisning, de har fået. Den viden skal virkeliggøres, så den er anvendelig i forbindelse med festivalen og aktiviteter, som både skal pege mod byens børn, unge og øvrige gæster. Festivalens aktiviteter strækker sig fra barer, madboder, lege, debatter, boder med merchandise, livemusik og talks.

Eleverne skal opleve arbejdet med og få erfaringer med at skabe noget fra bunden for andre. De skal kunne se mulighederne i at skabe en fælles folkelig festival, hvor byens borgere - uanset alder - skal føle sig involveret i arrangementet. Det skal på længere sigt skabe en

gensidig forståelse mellem byens borgere og eleverne på efterskolen. I flere sammenhænge møder elever og byens borgere hinanden. Dette møde vil vi gerne styrke og gennem festivalen opnå en forståelse for og et møde med hinanden.

Målsætning

Vi sigter mod at skabe samfundsborgere, der evner og har modet til at gøre idé til handling og gøre en aktiv forskel - både for sig selv og andre.

1. Eleverne skal opleve arbejdet med og få erfaringer med at skabe noget fra bunden og noget for andre. De skal kunne se mulighederne i at skabe en fælles folkelig festival, hvor byens borgere - uanset alder - skal føle sig involveret i arrangementet. Det skal på længere sigt skabe en gensidig forståelse mellem byens borgere og eleverne på efterskolen. I flere sammenhænge møder elever og byens borgere hinanden. Dette møde vil vi gerne styrke og gennem festivalen opnå en forståelse for og et møde med hinanden. Det er ønskeligt, at eleverne tager denne viden og erfaring med hjem til de 150 forskellige steder i landet og fx kan bruge det i frivillige organisationer, foreninger eller blot til at være medskabende, hvor end de indgår i sociale og/eller faglige sammenhæng
2. Byens borgere – uanset alder – skal opleve, hvad der bl.a. bliver lavet på efterskolen, de skal møde eleverne som kommer fra mange steder i landet (en del fra København) og skal opdage og opleve en gensidig forståelse for hinanden. Aktiviteterne skal give plads til refleksion, debat, dialog og diskussion, så alle bliver klogere på hinanden.

Målsætningen er at skabe nogle dage med fokus på samvær på tværs af borgere, institutioner og aldersgrupper, hvor mangfoldigheden og forståelsen for hinanden skal mødes til en fælles folkelig kulturfestival.

Festivalens organisering

Projektet er organiseret således (på elevsiden):

En gruppe elever ansøger om at blive festivalledere, og herunder bliver en anden gruppe valgt som koordinører på festivalens 12 arbejdsområder; Musik/Backstage, Scene/lyd/lys, Værter/sceneshow, Merchandise, Food/Beverage, Miljø/renovation, Aftermovie/bag om, Markedsføring/SoMe, Festivalplads/campingområde, Atmosfære, Frivilligkoordinering og sideshows.

Eleverne skal arbejde med alt fra booking af artister, opsætning af festivalplads, madboder, aktiviteter i form af talks, debatter, musikindslag, aktivitetsområder, løbende sideshows på pladsen, markedsføring, merchandise osv.

For hver arbejdsområde er der en ansvarlig som så har en festivalleder at gå til. De ansvarlige skal lave de indledende aftaler og rammer for netop deres arbejdsområde sammen med en

koordinatorgruppe. De skal fx arbejde med; hvad skal vi nå, hvad er budgettet, hvad er indholdet, arbejdsprocessen, deadlines og struktur.

Når resten af eleverne (FP-10) bliver koblet på som en arbejdsgruppe, har festival lederne, de ansvarlige og koordinatorene lavet de ydre rammer, overvejelser og hvad der skal idegenereres på.

Festivalledere (7 elever)

Ansvarlige for arbejdsområderne (12 elever)

Koordinatorer (24-40 elever)

Arbejdsgrupper (ca. 90 elever)

Vi er 11 ansatte på projektet, og herudover organiserer eleverne sig som frivillige kræfter før, under og efter festivalen. Derudover er det praktiske personale også inddraget både i form af køkkenet og pedellerne.

Festivalens potentiale - internt og eksternt:

Ideen til festivalen kom fra nogle elever, som ville rykke en Corona-aflyst festival til Ryslinge. Siden da har vi videreudviklet på det arbejde og har i år koblet mere faglighed og praksis på. Vi ser et stort potentiale i arbejdet med R10, svendeprøverne og festivalen med fokus at inddrage lokalsamfundet. Vi vil med tiden kunne inddrage lokalsamfundet endnu mere ved fx at lade lokalrådet, musikskolen og kommunens ungeråd komme mere med i planlægningen. Desuden vil den enkelte borgere kunne tænkes ind fx i forbindelse med udstillinger, loppemarked, genbrugstøj og foreningslivet.

For eleverne der forlader skolen til juli kan vi se et potentiale i, at de oplever hvad de kan skabe og hvad oplevelsen af at indgå i et fællesskab gør ved en. Den oplevelse og erfaringen håber vi blot nogle af dem tager med hjem, hvor de kommer fra og vil indgå i frivilligt foreningsliv og være med til at skabe noget for andre.

(HM, BR, ML, JP, MY, LH, MK, RW, SH, HB, SV)

Sundhedsprofilen

Mad og dannelse

Kostforplejningen på Ryslinge Efterskole sørger for sund og varieret mad til alle eleverne. Det vil sige, at både hoved- og mellemmåltider skal være sunde og velsmagende. Skolens køkken arbejder med "Det gode måltid", hvor eleverne bliver præsenteret for både at tilberede samt smage en bred palette af retter. Dette for at vække elevernes nysgerrighed og lyst til at prøve nyt.

Der serveres friskbagt groft brød samt frugt og grønt hver dag. Eleverne tilskyndes at drikke vand i stedet for sukkerholdige drikke og til at fravælge fastfood og take away.

På Ryslinge Efterskole lægger vi vægt på gode råvarer, helst økologisk og lokalt dyrkede. Vi tilstræber at lave maden "fra bunden af" og undgå halvfabrikata og færdige produkter.

Bæredygtighed og global ansvarlighed er overordnede principper for hele skolen, hvorfor vi periodisk har fokus på bl.a. madspild.

Når vi kalder dette punkt mad og dannelse, er det fordi vi benytter den mulighed, der er givet på en efterskole, at inddrage eleverne i køkkenet og i fremstillingen af sund kost. Derfor er eleverne på skift inddraget i køkken arbejdet, hvor de er med til at fremstille maden, dække borde, vaske op og gøre rent. Vi er i indeværende år med i projekt - *Køkkentjansen* - som er et projekt faciliteret af *Efterskoleforeningen* og støttet af *Nordeafonden*. Det betyder, at personalet i køkkenet i samarbejde med ledelsen, arbejder med den pædagogiske vinkel. Hvordan kan eleverne få udbytte af den aktivitet der er forbundet med køkkenarbejdet. Eller formuleret i en større sammenhæng: Hvordan kan efterskolerne være med til at danne bevidste unge mennesker, som har holdninger og erfaringer med råvarer og fremstilling af fødevarer?

To eksempler på input fra *Køkkentjansen*, som allerede er en del af elevernes hverdag i køkkenet. En køkkentjans varer fra 7.30 - 14.30.

Tjek ind- tjek ud.

Køkkenpersonalet og dagens hold af elever starter fælles, hvor dagens mission drøftes. Når der tjekkes ud, samles man atter og drøfter dagens udkomme.

Lup

En gang om ugen, sættes der lup på en færdighed i køkkenet. Det kan være alt fra fremstilling af en opbagt sovs til behandling af køkkenredskaber. Køkkenpersonalet skiftes til at lave Lup for eleverne.

Der kan læses mere om køkkentjansen her: <https://køkkentjansen.nu>

(MB,RD er bindeled til skolens køkkenpersonale)

Rusmidler og alkohol

Ryslinge Efterskole er en skole for ikke-rygere. Dette gælder også E-cigaretter og andre tobaksrelaterede rusmidler

Elever må ikke være i besiddelse af alkohol eller euforiserende stoffer. Det gælder også for transporttiden på vej til og fra skolen.

Ændringer

Der tages forbehold for tryk- og skrivefejl. Da indholdsplanerne og det at lave skole er dynamiske størrelser, forbeholder vi os retten til at disse planer løbende kan tilrettes og ændres i løbet af skoleåret.